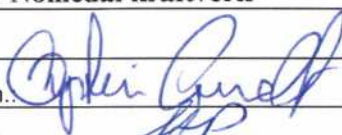
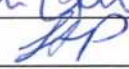

KSK-notat nr.: 33/2013 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Bekk & Strøm AS/Søknad om bygging av Nomedal kraftverk		
Fylke/kommune:	Troms/Kåfjord		
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:	
Saksbehandler:	Steinar Pettersen	Sign.:	
Dato:	25 JUN 2013		
Vår ref.:	NVE 200806551-89		
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken		

Søknad om tillatelse til Nomedal kraftverk i Kåfjord kommune, Troms fylke

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	2
Høring og distriktsbehandling	4
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	4
Tilleggsopplysninger og kommentarer til disse	9
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	10
NVEs vurdering – oppsummering for Nomedal kraftverk	13
NVEs konklusjon	14
Ekspropriasjon av rettigheter	15
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	17

Sammendrag

Søknaden gjelder tillatelse etter § 8 i vannressursloven til bygging av Nomedal kraftverk, og behandles i henhold til reglene i kap. 3 i samme lov.

Det omsøkte kraftverket ligger 4 km sør for kommunesenteret Olderdalen i Kåfjord kommune. Planene omfatter etablering av inntaksdam, rørgate, kraftstasjon, permanent vei til kraftstasjonen, midlertidig vei til inntaket, samt tilknytningsforbindelse til eksisterende 22 kV linje. Kraftverket vil utnytte en fallhøyde på 348/303 m. Det foreligger to utbyggingsalternativer med ulik plassering av inntak og kraftstasjon.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 6,5/9,5 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene har NVE klarert om lag 1,9 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

NVE mener at de vesentligste ulempene ved en ev. utbygging av Nomedal kraftverk kan avbøtes. Søker har selv utredet en alternativ inntaks- og kraftstasjonsplassering som særlig vil redusere konsekvensene for biologisk mangfold, reindrift og landskap. Lokale friluftsimteresser blir noe berørt, spesielt i anleggsperioden. Selve Nomedalselva er lite synlig i landskapet. Ved å tilbakeføre anleggsveien langs rørgata til opprinnelig terreng, vil tiltaket også kunne være akseptabelt for reindriftsinteressene. Det vil også være en forutsetning at virksomheten knyttet til en ev. utbygging skjer i samråd med reinbeitedistriktet, og at det blir funnet en løsning på vannforsyningsinteressene i Nomedalen.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Bekk og Strøm AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Nomedal kraftverk etter alternativ 2. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

NVE gir ikke samtykke til ekspropriasjon av fallrettigheter og andre nødvendige rettigheter for gjennomføring av tiltaket da kravet om at ekspropriasjon tvilløst er til mer nytte enn skade etter vår oppfatning ikke er oppfylt.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Elvekraft AS, datert 08.03.2012:

"Nomedal Kraft SUS ønsker å utnytte vannfallet i Nomedalselva i Kåfford kommune i Troms fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

I. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- å bygge Nomedal kraftstasjon i Nomedalselva, Kåfford i Troms.

II. Etter energiloven om tillatelse til:

-bygging og drift av Nomedal kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Nomedal kraftverk, hoveddata			
TILSIG		Hovedalternativ	Alternativ 2
Nedbørfelt	km ²	11,8	14,1
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	14,8	18,6
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	39,9	41,9
Middelvannføring	l/s	470	591
Alminnelig lavvannføring	l/s	24	38
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	39	120
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	22	34

KRAFTVERK

Inntak	moh.	363	336
Avløp	moh.	15	32,5
Lengde på berørt elvestrekning	m	3400	3000
Brutto fallhøyde	m	348	303,5
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,75	0,69
Slukeevne, maks	l/s	1410	1420
Slukeevne, min	l/s	70	142
Tilløpsrør, diameter	mm	800	900
Tunnel, tverrsnitt	m ²		
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	3000	2715
Installert effekt, maks	MW	3,8	3,7
Brukstid	timer	1650	3654

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	0,45	1,04
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	6,0	8,44
Produksjon, årlig middel	GWh	6,45	9,48

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	38,3	37,0
Utbyggingspris	kr/kWh	5,9	3,9

Nomedal kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR		Hovedalternativ	Alternativ 2
Ytelse	MVA	4,6	4,5
Spenning	kV	0,69	0,69

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	4,6	4,5
Omsetning	kV/kV	0,69/22	0,69/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	150	30
Nominell spenning	kV	22	22
Luftlinje el. jordkabel		Jordkabel	Jordkabel

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort, lagt ut til offentlig ettersyn, og sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner samt berørte parter for uttalelse sammen med 10 andre søknader om bygging av småkraftverk i Nordreisa og Kåfjord. Det ble avholdt et folkemøte i Olderdalen 23.4.2012. NVE var på befaring i Nordreisa og Kåfjord 21.-23. og 28.-31. august 2012 sammen med representanter for søkeren, kommunen, fylkesmannen, Sametinget, Reindriftsforvaltningen i Vest-Finnmark og andre høringsparter. Høringsuttalelsene har vært forelagt søker for kommentar.

Høringsuttalelsene er sitert i KSK-notat nr. 27/2013.

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i e-post/brev sendt den 13.08.2012 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

”De fleste høringsuttalelser inneholder uttalelser om konsekvenser for reindrifta. Disse tar utgangspunkt i rapporten Utbygging av småkraftverk i Nordreisa og Kåfjord kommuner: Konsekvenser for reindriften i reinbeitedistrikt 36 Cohkolat ja Biertavárri, Rapport 2010:15 utarbeidet av en gruppe ved NORUT-Alta. Rapporten er basert på innspill fra reinbeitedistriktet, befaring i noen av prosjektområdene i august 2010 og gjennomgang av tidligere publikasjoner. Mange av disse publikasjonene er basert på studier på nord-amerikanske villrein.

Det har vært reist kritikk mot metodologiske prinsipper benyttet i mange av de tidligere publikasjonene. En forskergruppe ved UIO/UMB er i ferd med å gjennomføre studier på norsk tamrein i 7 områder i Norge. Formålet er å finne ut om reinsdyras adferd før og etter bygging av krafllinjer og vindkraftverk. Metoden som er benyttet er en kombinasjon av visuelle observasjoner og registrering av bevegelsesmønsteret hos radiomerkede reinsdyr (simler).

Ett av områdene der denne type undersøkelse har pågått og pågår fortsatt er Fakkenhalvøya på Vannøy, Karlsøy kommune, Troms. I dette området startet byggingen av Fakken Vindkraftpark i 2011. Fra sammendraget i Rapport fra Fakken vindpark – Litt om reinens adferd på Vannøya i sammenheng med bygging av Fakken vindpark, siteres følgende;

«Denne rapporten har som hovedmål å gi en foreløpig vurdering av om og hvordan tamreinen på Vannøya, Nord-Troms, reagerer på den aktiviteten som foregår i forbindelse med byggingen av Fakken vindpark på Fakken halvøya. Dette er gjort med bakgrunn i registreringer av dyrenes adferdsmønster 1- 2 år (2009-2010) før utbyggingen startet sammenlignet med adferden under anleggsfasen som nå har pågått i over et år (2011).

Samtidig har en som delmål vurdert beitegrunnlaget og hvordan reinen synes å utnytte dette beitet relatert til tidligere antagelser og beregninger for Vannøya.

Registreringene av reinens adferd er gjort med månedlige visuelle observasjoner på Fakken halvøya inklusive Fakken vindpark, langs den nye høyspentlinjetraseen fra Fakken til Bøtneset og kontinuerlige (daglige) observasjoner med radiomerkede dyr (GPS) over hele øya – medregnet Fakken halvøya og Fakken vindpark og linjetraséen.

Resultatene av de visuelle observasjonene (tabell 1 og tabell 2) viser ikke forskjell på reinens opphold og adferd på Fakken halvøya, i selve vindparken og i området langs den nye linjetraséen fra før utbyggingen startet (2009-2010) sammenlignet med dyrenes opphold og adferd etter at utbyggingsarbeidet startet – under anleggsfasen (2011).

Resultatene av GPS registreringene, som har foregått over hele øya, viser heller ikke forskjell på reinens adferdsmønster fra før utbygging (2010) sammenlignet med adferden etter at utbyggingen kom i gang (2011).»

Fakken-rapporten kan ikke bekrefte konklusjonene i NORUT-rapporten. Overført til småkraftverkene i Kåffjord og Nordreisa betyr dette at virkninger for reindrifta, særlig i anleggsfasen, kan være minimale.

Fylkesmannen uttaler:

«Det er ikke gjennomført noen vurderinger av verdi og konsekvens for landskapet. Dvs at utredningsplikten av landskap ikke er oppfylt.»

Tiltakshavers kommentar:

Konsesjonssøknaden, som ble innlevert 15.12.2008, ble utarbeidet etter gjeldende mal for konsesjonssøknader. I avsnitt 3.7 Landskap er står det;

«Området og konsekvenser av tiltaket for landskapsmessige forhold i anleggs- og driftsfasen skal beskrives. Landskapselement som fosser og stryk skal omtales, og forventede konsekvenser beskrives. Det skal beskrives hvordan tekniske inngrep som inntak/inntaksdam, rørtrasé og kraftstasjon blir liggende i terrenget og hvor synlig/skjemmende disse vil bli for omgivelsene. Dersom landskapsmessige hensyn tilsier at det kan være aktuelt med slipp av vann i bestemte perioder, skal det vedlegges fotodokumentasjon av berørt område ved ulike beregnede vannføringer.»

Sitatet fra søknadsmalen må oppfattes som et krav til utforming av søknader.

I konsesjonssøknaden, avsnitt 3.7 Landskap står det;

«Det fins mindre bekkeløfter flere steder i Nomedalselva opp til kote 100, men disse er for små til å kunne betegnes som verdifulle. Der inntaksdammen er planlagt, går elva i en 8-10 m dyp elvedal. Inntaksdammen vil ikke være synlig før man kommer på kanten av elvedalen. Rørgatetraséen vil være godt synlig på hele strekningen de første årene, men vil forsvinne etter hvert som traséen revegeteres og gror igjen. Kraftstasjonen blir omgitt av løvskog. Selve stasjonsbygget tilpasses lokal byggeskikk.

Endringer i nærhet til inngrepsfrie naturområder (INON) utgjør totalt 17,6 daa.

Verdi for tema landskap settes til stor verdi. På grunn av endringer i villmarkspreget natur må konsekvensgrad settes til stor negativ konsekvens.»

Tiltakshaver mener å ha fulgt «instruksen» i søknadsmalen som gjaldt da søknaden ble utarbeidet.

Fylkeskommunen uttaler:

«Fylkeskulturetatens anliggende i denne type saker knytter seg til kulturminner, kulturmiljø, friluftsliv og landskapsinteresser.

[...]

Utredning for de temaene vi er sektormyndighet for så mangelfulle at vi ikke kan ta stilling til om vi vil anbefale utbygging eller ikke.»

Tiltakshavers kommentar:

Landskap. Viser til tiltakshavers kommentar til Fylkesmannens uttalelse.

Kulturminner. Da utarbeidelsen av konsesjonssøknaden ble startet i 2008, ble det sendt henvendelse til både Sametinget og Fylkeskommunen. Av ulike grunner utsatte tiltakshaver kulturminnebefaring i bl.a. Nomedalselva. Feltbefaring er nå utført i områdene ved Nomedalselva av Sametinget og skriftlig rapport forelå i juni 2010, sitat fra rapporten;

«Reguleringsområdet er nå befart uten at det ble registrert automatisk fredete samiske kulturminner. Såmediggi/Sametinget har derfor ingen merknader til den foreslåtte byggingsplanen.»

Sametinget viser forøvrig til tiltakshavers forpliktelser og ansvar i forhold til Kulturminneloven.

Tiltakshaver tar Sametingets uttalelse til etterretning.

Vi kan ikke se å ha mottatt noen tilbakemelding fra Fylkeskommunen om kulturminner.

Friluftsjinteresser.

I søknaden står følgende å lese om bruker-/friluftsjinteresser, sitat:

«Bruksinteressene knytter seg til nordsiden av elva der det en traktorvei som fortsetter som tursti fram til ei trimpostkasse. Videre herfra fortsetter stien og krysser elva med ei gangbro ved kote 245. Stien bærer preg av sauetråkk. På sørsiden av elva går det ei merket snøskuterløype innover dalen og opp til vannene på høyfjellet, videre over isbreen, Noammerjiekki, til Trollvik og Birtavarre. Det drives noe rypejakt på snauffjellet. Foreløpig drives det ingen storviltjakt i Nomedalen.

Verdi for tema brukerinteresser settes til liten og konsekvens av tiltaket til liten.

Igjen - helt i tråd med kravet i søknadsmalen.

Reiseliv.

Intet krav i søknadsmalen om egen utredning av reiseliv.

Kåffjord kommune uttaler:

«Utbyggingen vil ikke generere noen inntekter til Kåffjord kommune utenom falleie til grunneierne. Forholdet til enkelte fallrettighetseiere synes å være uavklart.»

Tiltakshavers kommentar:

Det blir altfor lett vint å hevde at utbyggingen ikke gir inntekter til kommunen. I anleggsfasen vil det i størst mulig utstrekning bli benyttet lokale håndverkere og entreprenører. Disse beskattes lokalt. I tillegg er bruk av lokale entreprenører med på å etablere og heve kompetansenivået hos lokale håndverkere og entreprenører.

I driftsfasen betaler grunneierne skatt på utbetalt falleie. Falleien inkluderer 50 % av «grønne sertifikater». Eventuell eiendomsskatt kommer i tillegg. Det er ikke endelig bestemt hvilken forretningsadresse Soges Kraft skal ha. Dersom driftsselskapet får forretningsadresse i Kåffjord kommune, medfører dette skatteinntekter til kommunen.

Det er korrekt at forholdet til enkelte fallrettighetshavere er fortsatt uavklart. Dette har det vært arbeidet med underveis. To av fallrettighetshaverne har avgitt høringsuttalelse og tiltakshaver vil nedenfor gi tilsvar til disse uttalelsene.

Sametinget uttaler:

«Sametingets vurdering:

Området er befart og det er ikke funnet samiske kulturminner.

Sametinget er enig med NORUT i at en permanent anleggsvei vil være uheldig for reindrifta. I denne søknaden framkommer det at tiltakshaver vil fjerne anleggsveien etter at kraftverket er ferdigstilt. Sametinget anser at dette tiltaket vil få konsekvenser for reindrifta i anleggsperioden. Dette må løses med nær dialog med reindriftsutøverne og at det legges inn bestemmelser i konsesjonsvilkårene om dette. Det legges som en forutsetning at veien fjernes og revegeteres etter at anlegget er ferdigstilt. Sametinget velger å ikke fremme innsigelse til denne konsesjonssøknaden. Vi anmoder likevel NVE om at avstå fra å gi konsesjon til bygging av kraftverket på bakgrunn av de ulempene som reinbeitedistriktet påføres som følge av kraftutbyggingen.»

Tiltakshavers kommentar:

Tiltakshaver tar Sametingets uttalelse til etterretning og tilføyer at anleggsveien skal fjernes etter at anleggsarbeidene er fullført.

Reindriftsforvaltningen uttaler:

«Områdestyret fremmer innsigelse mot omsøkte kraftverk.

Begrunnelse: Konsekvensene av dette tiltaket vil være for store og inngripende i forhold til reindriften i området, til at Områdestyret kan gå med på iverksetting av tiltaket.

En anleggsvei inn til området vil lette adkomsten inn i området, og det vil være problematisk med mer trafikk og folk på fjellet, selv om anleggsveien skal fjernes etter endt anleggsperiode. Området er allerede et område der folk tydelig ønsker å bruke til fritidsformål, med oppsatt trimpostkasse osv. Ytterligere økt ferdsel som følge av ny anleggsvei er ikke ønskelig, og spesielt da dette området er et beiteområde som benyttes både vår, tidlig sommer og høst. Konsekvensene av dette tiltaket vil være for store og inngripende i forhold til reindriften i området, til at Områdestyret kan gå med på iverksetting av tiltaket.»

Tiltakshavers kommentar:

Ut fra Reindriftsforvaltningens egne arealbrukskart er det bare sommerbeite 1 som blir berørt av prosjektet, dvs. et areal som er av middels verdi jfr. OEDs Retningslinjer for små vannkraftverk.

Tiltakshaver viser til generell kommentar helt foran. Rapporten som kommentaren er bygget på vedlegges som eget dokument. Det er planlagt at anleggsveien skal fjernes etter at anlegget er idriftsatt.

Forum for Natur og Friluftsliv i Troms uttaler:

«Nomedalen er verdivurdert til viktig (B) for friluftsliv av Troms fylkeskommune. Dalen er mye brukt av lokalbefolkninga gjennom hele året til blant annet turgåing, jakt og skigåing. Et stykke opp i dalen ligger også en åpen gamme som er et populært turmål for liten og stor. På nordsida av elva ligger også ei trimpostkasse før stien krysser elva over en gangbro. På sørsiden av elva vil turstien komme i direkte konflikt med planlagt anleggsvei og rørgatetrase. Området er inngrepsfritt og lite påvirket av støy. Ved en eventuell utbygging vil hele 6,4 km² villmarkspregede områder gå tapt, noe som vil ha en stor negativ konsekvens i sammenheng med forringelsen av friluftsliv, landskap og naturopplevelse. Til tross for at elva er relativt skjult i terrenget og det ligger et grustak i bunn mener FNF Troms at dette likevel ikke reduserer konfliktnivået i tilstrekkelig grad til å gi konsesjon.

Konklusjon: Grunnet at Nomedalen er et viktig område for friluftsliv samt at store villmarkspregede områder vil gå tapt ved en eventuell utbygging henstiller FNF Troms om at konsesjon for Nomedal kraftverk ikke blir gitt.»

Tiltakshavers kommentar:

Anleggene for friluftsliv på nordsiden av elva vil ikke bli berørt av til tiltaket på sørsiden av Nomedalselva. På sørsiden av elva fins det 2 hytter, h h v på kote 300 og 374. Avstand ned til elva er 200-300 m.

Statens vegvesen uttaler:

«Kraftverket blir beliggende i tilknytning til E6. Avkjøring fra E6 må avklares med Statens vegvesen gjennom egen søknad om dette, evt søknad om utvidet bruk av eksisterende avkjørsel. Vi minner også om byggegrensen på 50 m fra veg.»

Tiltakshavers kommentar:

I søknaden beskrives en avkjørsel fra E6 på sørsiden av Nomedalselva. Alternativ avkjørsel som bør vurderes er avkjørselen til et boligfelt ca. 150 m sørafor elva.

Mattilsynet uttaler:

«Nomedalselva er vannkilden til to vannverk, eit kommunalt og eit privat. Det er vanskeleg å sjå for seg anleggsarbeid i elva over inntaka utan at det går ut over vannkvaliteten. Det vil bli grums og leire når masser blir rørt, og det er fare for forurensing av diesel og olje under anleggsarbeidet.

I søknaden er vannverka nemnde. Søkjer stiller seg positiv til eit samarbeid med kommunen som vannverkseigar. Det er viktig at vannverka blir sikra vannkvalitet og vannmengde.

Mattilsynet vil ha saka til ny høring når planane i forhold til sikring av vannverka og vannkvaliteten er utreda.»

Tiltakshavers kommentar:

Tiltakshaver har som klar målsetting å sikre god vannkvalitet i de to vannverkene. Ifølge kommunen fungerer det kommunale vannverket dårlig. Inntakskummen bunnfryser ofte om vinteren. Kommunen opplyser at det foreligger planer om ny vannledning innover langs Kåffjorden.

Odd Gunnar Nilsen uttaler:

«Vil bare gjøre dere oppmerksom på at jeg ikke har inngått noen avtale om fallrettigheter, og heller ikke skrevet under på noe avtale, angående kraftverk i numedalen Troms. Gnr. 10 bnr. 5. Heggelund.»

Tiltakshavers kommentar:

Dersom det ikke oppnås enighet med Nilsen kan det være aktuelt å trekke inntaket nedenfor Nilsens eiendom.

Ellen Olsen uttaler:

«Var inne på siden deres og så på høring av konsesjonssøknad Nomedal Kraftverk, Kåffjord i Troms. Jeg eier del av 9/24 Øverli. Det står at alle rettighetshavere har inngått falleieavtaler. Dette stemmer ikke., flere av oss på 9/24 har ikke inngått avtaler.

10/5 Heggelund - Odd Gunnar Nilsen har heller ikke inngått avtale. Har mistanke om at det gjelder flere. Hvilken betydning har dette for saken?»

Tiltakshavers kommentar:

De to eiendommene Øverli og Heggelund er de to eiendommer der det ikke er signert noen avtale enda har fått seg forelagt et avtale utkast. Av ulike grunner er ikke signaturer kommet på plass. Dette vil det bli arbeidet med i tiden fremover."

Tilleggsopplysninger og kommentarer til disse

På bakgrunn av høringsuttalelsene og befaringen, ba NVE i e-post datert 01.10.2012 søker om å presentere en tilleggsutredning med utgangspunkt i inntak på kote 336 og kraftstasjon på kote 35, ovenfor bekkekløfta nederst i Nomedalselva. Det ble også opplyst om at dersom det ikke lyktes å inngå avtale med alle grunneierne, ville NVE avvente videre konsesjonsbehandling, eller søker måtte søke om samtykke til ekspropriasjon.

Data for en utbygging med justert plassering av inntakt og kraftstasjon er inntatt som alternativ 2 i tabell 1 på s. 3. Søker har i brev datert 02.11.2012 følgende kommentarer til NVEs anmodning om tilleggsutredning:

"Sluttbefaring i Nomedalselva ble gjennomført 23.8.2012. I en e-post mottatt 1.10.2012 ber NVE om tilleggsinformasjon

Under sluttbefaringen hadde søker flyttet plasseringen av inntaket i Nomedalselva fra kote 360 ned til kote 336 nedenfor samløpet med en større sidebekk. Dette vil gi større tilsig, men lavere fallutnyttelse.

Søkers kommentar: Inntaket er flyttet til kote 333. Med en damhøyde på 3 m blir HRV lik 336. Se kartfigur nedenfor.

Mattilsynet uttaler det kan bli vanskelig å sikre kvaliteten på råvannet til kommunalt og privat vannverk i vassdraget opprettholdes etter en utbygging. Under sluttbefaringen ble det diskutert muligheter å bygge et nytt felles vanninntak for kraftverket og vannverkene som vil gi bedre kvalitet på drikkevannsforsyningen i området.

Søkers kommentar: Søker har vært i møte med Kåfjord kommune, teknisk etat om vannforsyning i Nomedalen.

Rapport fra møtet:

Kraftverksplaner i Nomedalen ble diskutert i forhold til kommunens planer for vannverk i Nomedalen. I dag er det et kommunalt og et privat vannverk i elva. Vannkvaliteten på eksisterende inntak er varierende og ny permanent løsning er under vurdering. Alternativene kan være; 1 Nytt inntak i Nomedalselva, 2 Grunnvannsbrønn i Nomedalen, 3 Tilknytning mot Olderdalen vannverk, 4 Samarbeid om inntak med kraftverk i Nomedalen. Kommunen holder på med en vurdering av de ulike alternativene, men har ikke konkludert med løsning.»

Søker tar dette til etterretning og vil følge opp dette for å sikre god vannkvalitet i Nomedalen.

Fylkesmannen ber i sin tilleggsuttalelse etter sluttbefaringen om at kraftstasjonen flyttes oppstrøms bekkekløfta nederst i Nomedalselva av hensyn til negative virkninger for den fuktighetskrevenende vegetasjonen knyttet til fosserøyk og vannføring i kløfta. En slik flytting av kraftstasjonen vil også ivareta den verdifulle høgstaude skogen i området i større grad enn ved den omsøkte plasseringen.

Søkers kommentar: Av hensyn til bekkekløfta og høgstaudeskogen er stasjonen flyttet til kote 32,5.

I medhold av vannressursloven § 23 ber NVE derfor Nomedal Kraft å utrede et justert utbyggingsalternativ med inntak plassert ved kote 336 og kraftstasjon ved ca. kote 35 ovenfor bekkekløfta nederst i Nomedalselva med en hoveddatatabell for alternativet. Legging av tilførsrør i det svært skråbratte terrengpartiet med risiko for masseutglidninger må spesielt omtales. Et felles vanninntak med kommunalt og privat vannverk i utbyggingsområdet må kort beskrives.

Søkers kommentar: Det vises til tabell 1 og bilder fra inntak og stasjonsplassering. Det vil under stikking av rørgatetraséen bli tatt hensyn til potensialet med fare for utglidninger. Sikkerhet for personell og materiell er også et viktig hensyn.

Vedr. vanninntak, se referat fra møte med kommunen ovenfor.

I kommentarene til høringsuttalelsene har Nomedal Kraft/Elvekraft nevnt at det ikke er signert avtaler med eierne av to eiendommer. Dersom det ikke lykkes å inngå avtale med grunneierne på 9/24 Øverbø og 10/5 Heggelund, må det søkes om samtykke til ekspropriasjon etter oreigningslova eller utredes et prosjekt som ikke berører disse eiendommene. Alternativt vil NVE avvente videre konsesjonsbehandling av søknaden.

Søkers kommentar: Det er ikke aktuelt å utrede et nytt alternativ, fordi eiendommen Øverbø ligger langt nede i vassdraget, bare ca. 600 m oppstrøms planlagt stasjon. Det vil derfor bli søkt om ekspropriasjon i medhold av oreigningsloven. Søknaden vil bli ettersendt så snart den er ferdig fra jurist.

NVE mottok søknad om samtykke til ekspropriasjon datert 16.11.2012 fra advokatfirmaet Grette DA på vegne av søker.

Vi viser til KSK-notat 27/2013 for ytterligere tilleggsopplysninger.

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Søker er Bekk og Strøm AS. Selskapet ble etablert i 2006, og er utbyggere av småkraftanlegg. Elvekraft AS (nå Clemens Elvekraft AS) sendte opprinnelig inn konsesjonssøknaden til Nomedal kraftverk. Senere ble prosjektet solgt til Bekk og Strøm AS.

Om søknaden

Søker ønsker å utnytte deler av fallet i Nomedalselva, og søker etter vannressursloven § 8 om tillatelse til å bygge Nomedal kraftverk. Det er vurdert to ulike alternativer, hvorav alternativ 2 har inntaket noe lavere og kraftstasjonen noe høyere enn alternativ 1. Inntaket planlegges ved kote 363/336. Vannveien vil bestå av en nedgravd rørgate fra inntaket og ned til kraftstasjonen på 15/32,5. Brutto fallhøyde blir 348/303,5 m. Installert effekt i kraftverket vil være 3,8/3,7 MW som er beregnet å gi en årlig middelproduksjon på 6,45/9,48 GWh. Produsert kraft overføres via en 150/30 m lang jordkabel til eksisterende 22 kV-linje.

Beskrivelse av området

Nomedalselva (samisk: Noammerjohka) renner nordvestover gjennom Nomedalen til Kåfjorden ved Nomedalsneset, 4 km sør for kommunesenteret Olderdalen. Elva har sitt utspring fra et navnløst vann 827 moh. og renner i nordvestlig retning. Lengden på elva er ca 6 km. Elva drenerer et nedbørfelt som

er omgitt av flere fjelltopper, Gavgavárri (1255 moh) i nord, flere navnløse fjelltopper (1276-1098 moh.) i øst og sørøst, Nomedalstinden (1052 moh) i sør og Nomedalsaksla (822 moh) i sørvest. Feltet omfatter dessuten ca 1 km² av isbreen Noammerjiehkki. Elva har et jevnt fall langs hele utbyggingsstrekningen. Fallgradienten er på 12 %. Elvebunnen består av steiner av blokkstørrelse og bart fjell.

Eksisterende inngrep i vassdraget

E6 krysser vassdraget i nedre del. På nordsiden av Nomedalselva, like ovenfor E6, fins det et stort grustak. Ca. 200 m ovenfor planlagt stasjonsplassering går det en 22 kV kraftlinje.

På nordsiden av elva ved kote 53 er det et kommunalt vanninntak og på motsatt side et privat vanninntak på kote 70. Innover i dalen er det 3 hytter av nyere dato, to på sørsiden og en på nordsiden, hvor det også ligger en jordgamme på ca. kote 100. På nordsiden går det også en traktorvei/trimløype som ender ved en trimpostkasse. Det går en merket snøskuterløype i lia på sørsiden av elva.

Teknisk plan

Inntak

Inntaksdam skal plasseres på kote 360/336. Utformingen blir en løsmassedam som skal være 30 m lang, 3 høy og får et volum på 1800 m³ vann. Neddemt areal utgjør 0,5 da. I dammen lages det en overløpsterskel for flomvann, innretning for slipp og overvåking av minstevann, påkopplingskonus for driftsvannrøret og tappeluke for slam.

Rørgate

Fra inntaket føres vannet i 3400/3000 m GRP/stålrør ned til kraftstasjonen. Brutto fallhøyde blir 348/303,5 m. Rørdiameter blir 800/900 mm. Rørene skal være nedgravd på hele strekningen. Det er bra med skred- og løsmasser i rørgatetraseen slik at det ikke vil være behov for sprenging.

Rørgatetraseen får en maksimal bredde på 20 m. Rørgatetraseen skal ikke tilsås, men revegeteres naturlig med stedlig vegetasjon. Arealbehovet vil etter anleggsperioden være lik null, mens midlertidig arealbehov er 60 daa.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen bygges opp på et armert fundament i betong, grunnflate ca. 105 m². Overbygget utføres i tre. Stasjonen blir lagt på kote 15/32,5 på sørsiden av elva. Permanent arealbehov ca. 1,0 da. Det bygges en steinsatt kanal som leder vannet tilbake til elva.

Elektriske anlegg

I stasjonsbygget installeres 1 stk Pelton turbin med installert effekt på 3,8/3,7 MW. Det installeres en generator med ytelse 4,6/4,5 MVA og spenning 0,69 kV, samt en transformator med ytelse 4,6/4,5 MVA og omsetning 0,69/22 kV/kV.

Kraft produsert i kraftstasjonen overføres via en 150/30 m lang, nedgravd jordkabel til eksisterende 22kV linje. Kabeltypen er TSLF med tverrsnitt 150 mm², nominell spenning 22 kV.

Veier

Det planlegges en permanent atkomstvei på ca. 70 m fra E6 til kraftstasjonen (hovedalternativ). Veibredden blir 4 m. Permanent arealbehov vil være 280 m². Alternativt benyttes eksisterende avkjørsel inn til boligområdet ovenfor E6. Fra kraftstasjonen bygges det en anleggsvei på 3000 m.

Veien legges i rørtraseen. Veibredden blir 4 m og midlertidig arealbehov 12 daa. Anleggsveien skal fjernes etter at anleggsarbeidene er fullført. Det blir dermed ikke behov for permanente arealbeslag mellom kraftstasjon og inntak.

Tilsyn med inntaksdam om sommeren utføres til fots. Unntaksvis benyttes terrengkjøretøy ved behov for transport av materiell til inntaket. Om vinteren benyttes snøskuter.

Massetak og deponi

Det er ikke behov for massetak og deponier i dette prosjektet. Oppgravde masser legges tilbake over rørgrofta.

Hydrologisk grunnlag

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 11,8/14,1 km² ved inntaket. Middelvannføringen er beregnet til 0,47/0,591 m³/s. Effektiv innsjøprosent er på 2,6 % og nedbørfeltet har en brendel på 8,5 %. Avrenningen er stabil fra år til år med dominerende høst- og vårflokker. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 39/120 og 22/34 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 24/38 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 1,410/1,420 m³/s og minste slukeevne 70/142 l/s. Det er alternativt foreslått å slippe en minstevannføring på 39 l/s perioden 01.05. til 30.09. og 22 l/s resten av året, alternativ 28 l/s hele året. Ifølge søknaden vil dette medføre at 58 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

Produksjon og kostnader

Søker har beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Nomedal kraftverk til ca. 6,45/9,48 GWh fordelt på 0,45/1,04 GWh vinterproduksjon og 6,0/8,44 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 38,3/37 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 5,9/3,9 kr/kWh.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Det vil likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Arealbruk og eiendomsforhold

Søker oppgir at det vil være et arealbehov på 77,28 daa. Når anlegget står ferdig vil dette arealet reduseres til 1,78 daa.

Søker oppga i søknaden at det var inngått avtale med rettighetshaverne for fall og grunn. Dette viste seg ikke å medføre riktighet, og det er søkt om samtykke til ekspropriasjon etter oreigningslova. Ekspropriasjonssøknaden gjelder 8 rettighetshavere på 4 ulike eiendommer. Søker har oppgitt at det ikke er aktuelt å justere prosjektet, og at det derfor er nødvendig at søker kommer til enighet med rettighetshaverne, eller at det gis samtykke til ekspropriasjon.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

I kommuneplanens arealdel er arealene i tiltaksområdet avsatt til LNF-område.

Samlet plan (SP)

Nomedalselva er ikke behandlet i Samlet plan for vassdrag.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget er ikke berørt av verneplan for vassdrag.

Inngrepsfrie områder (INON)

Areal i villmarkspregede områder som får INON-sone 1 status er 6,4 km². 7,1 km² i sone 1 får ny status sone 2, mens 4,1 km² i sone 2 går tapt som INON-areal.

Nasjonale laksevassdrag

Nomedalselva er ikke lakseførende og følgelig heller ikke nasjonalt laksevassdrag.

Andre verneområder

En utbygging av Nomedalselva som omsøkt vil ikke berøre andre verneområder.

NVEs vurdering – oppsummering for Nomedal kraftverk

NVEs vurdering av Nomedal kraftverk og de 10 andre omsøkte småkraftverkene i Kåfjord og Nordreisa kommuner finnes i KSK-notat nr. 27/2013. Under følger en kort oppsummering av de relevante temaene for Nomedal kraftverk.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 6,5/9,5 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene har NVE klarert om lag 1,9 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Kåfjord kommune og mattilsynet peker på drikkevannsinteressene i Nomedalen. Fylkesmannen viser til at de største konfliktene i forhold til biologisk mangfold kan unngås ved å justere kraftstasjonsplasseringen, mens FNF Troms peker på områdets friluftsinnteresser og INON. Reindriftsinnteressene forutsetter at tilkomst til inntaket bygges uten permanent anleggsvei, men Områdestyret opprettholder sin innsigelse til søknaden.

Gjennom prosessen har søker fremmet et alternativ med en inntaksplassering lenger ned enn i opprinnelig søknad. I alternativet er også kraftstasjonen flyttet noe høyere opp. Disse justeringene reduserer konflikt ved en ev. utbygging bl.a. ved at bekkekløfta i nedre del av vassdraget ikke blir berørt, og at en trekkvei i øvre del ikke blir berørt av utbyggingen.

Nomedalen er brukt til friluftsliv, hovedsakelig av lokal karakter, og det er stier oppover dalen på begge sider av elva. Det vil etter NVEs vurdering være en viss konflikt mellom en ev. utbygging og friluftsinnteressene, men NVE mener at det er mulig å ta hensyn til denne brukerinteressen ved god planlegging og gjennomføring av anleggsperioden. I driftsfasen legger NVE til grunn at konflikten vil være begrenset.

En ev. utbygging vil redusere arealer klassifisert som INON. Det er NVEs oppfatning at det pga. dalførets utforming og elvas lite dominerende plass i landskapet likevel i liten grad vil påvirke de omkringliggende områders preg av urørthet.

Anlegget er planlagt bygget uten etablering av permanent anleggsvei opp til inntaket. Dette innebærer at reindriftsinteressene blir imøtekommet, da det av hensyn til reindriften ikke er ønskelig med økt ferdsel i området, til tross for at området ifølge reinbeitedistriktet er mindre kritisk for reindriften. NVE legger ellers til grunn at det ved en ev. konsesjons blir satt vilkår om at planlegging og gjennomføring av anleggsarbeidet skal skje i samråd med reinbeitedistriktet.

Etter NVEs vurdering vil en utbygging av Nomedal kraftverk med avbøtende tiltak ha akseptable konsekvenser. Justert plassering av inntak og kraftstasjon er en forutsetning for dette.

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulempes

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved den planlagte utbyggingen:

Fordeler

Prosjektet vil i følge søknaden gi ca. 9,5 GWh i ny årlig fornybar energiproduksjon.

En utbygging vil gi lokal næringsaktivitet i anleggsperioden og vil styrke næringsgrunnlaget for grunneierne og Bekk og Strøm AS.

Ulemper

En utbygging vil medføre redusert vannføring i Nomedalselva over en strekning på ca. 3 km.

Friluftinteressene vil bli noe berørt, spesielt i anleggsperioden.

En utbygging vil redusere et relativt stort areal uberørt av tekniske inngrep (INON).

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Bekk og Strøm AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Nomedal kraftverk etter alternativ 2. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til energiloven

Bekk og Strøm AS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer 30 m 22 kV kabel til eksisterende linjenett.

Virkningene av linjetilknytningen inngår i NVEs helhetsvurdering av planene, og er ikke avgjørende for konsesjonsvedtaket.

Tiltakshaver skal ifølge søknaden stå for bygging og drift av anlegget. Dersom Bekk og Strøm AS ønsker egen anleggskonsesjon, må det sendes inn søknad om dette når eksakt størrelse på elektriske installasjoner er klart. NVE kan da meddele egen anleggskonsesjon for kraftverket.

Ymber AS har uttalt at det må påregnes et anleggsbidrag ved tilkobling av Trollvikelva kraftverk og til en forsterkning av linjenettet. Det er per i dag svært begrenset kapasitet i lokalt 22 kV-nett. Forholdet til overordnet nett vil på sikt løses ved bygging av den konesjonsgitte 420 kV-linja mellom Balsfjord og Hammerfest. Denne konsesjon er påklaget og ligger til behandling i Olje- og energidepartementet.

NVE har ikke gjort en grundig vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jf. konsesjonsvilkårenes post 4.

Ekspropriasjon av rettigheter

Advokat Frostad i advokatfirmaet Grette DA har 16.11.2012 på vegne av Nomedal Kraft SUS søkt om tillatelse til ekspropriasjon av grunn og fallrettigheter i medhold av oreigningslova § 2 nr. 51, jf. vannressurslova § 51. Det søkes også om forhåndstiltredelse etter oreigningslova § 25.

Advokaten sammenfatter søknaden og ber om at det fattes følgende vedtak:

- *"Nomedal kraft SUS gis rett til å kreve avstått fallrettigheter i Nomedalselven fra gnr. 9 bnr. 24, gnr. 9 bnr. 2, gnr. 10 bnr. 5, gnr. 9 bnr. 10, samt ideell 20 % andel av gnr. 9 bnr. 19 tilhørende Kjell Arnulf Mathisen i Kåfjord kommune.*
- *Nomedal kraft SUS gis rett til adkomst til alle installasjoner som er nødvendige for å anlegge og drive kraftproduksjon over gnr. 9 bnr. 24, gnr. 9 bnr. 2, gnr. 10 bnr. 5, gnr. 9 bnr. 10, samt ideell 20 % andel av gnr. 9 bnr. 19 tilhørende Kjell Arnulf Mathisen i Kåfjord kommune.*
- *Nomedal kraft SUS gis rett til å sette opp nødvendige installasjoner og byggverk for å anlegge og drive kraftproduksjon og omsetning av kraften på gnr. 9 bnr. 24, gnr. 9 bnr. 2, gnr. 10 bnr. 5, gnr. 9 bnr. 10, samt ideell 20 % andel av gnr. 9 bnr. 19 tilhørende Kjell Arnulf Mathisen i Kåfjord kommune.*
- *Nomedal kraft SUS gis rett til å gjennomføre regulering av eventuelle magasin i henhold till konsesjon for gnr. 9 bnr. 24, gnr. 9 bnr. 2, gnr. 10 bnr. 5, gnr. 9 bnr. 10, samt ideell 20 % andel av gnr. 9 bnr. 19 tilhørende Kjell Arnulf Mathisen i Kåfjord kommune.*
- *Nomedal kraft SUS gis rett til å gjennomføre tiltak nevnt i punkt 1 til 4 for rettskraftig skjønn foreligger."*

Søknaden gjelder således både fallrettigheter og for gjennomføring av fysiske tiltak for å kunne bygge Nomedal kraftverk på de aktuelle eiendommene.

Advokaten opplyser i e-post datert 28.11.2012 at det er inngått frivillig avtale med deleier av gnr. 9 bnr. 19, og tilsvarende avtale med to deleiere av gnr. 9 bnr. 10. Søknaden gjelder derfor følgende rettighetshavere:

- 5 deleiere av gnr. 9 bnr. 24
- En eier av gnr. 9 bnr. 2
- En eier av gnr. 10 bnr. 5
- En eier av gnr. 9 bnr. 10.

Søker mangler avtale med fallrettshavere som disponerer i alt ca. 18 % av fallrettighetene.

NVE har mottatt følgende uttalelser til oreigningssøknaden:

Ellen Olsen, deleier av gnr. 9 bnr. 24, uttaler i e-post sendt NVE 27.01.2013 at hun er imot utbygging av Nomedalselva. Det framgår av e-posten at en utbygging vil kunne få konsekvenser for de to vannforsyningsanleggene som bruker Nomedalselva som kilde.

Greta S. Larsen og **Kurt M. Olsen**, to av eierne av gnr. 9 bnr. 24, uttaler i e-post sendt NVE 16.02.2013 at de er imot en utbygging av Nomedalselva. Også i denne uttalelsen omhandles vannforsyningsinteressene som viktige.

Odd Gunnar Nilsen har tidligere, i forbindelse med høringen av konsesjonssøknaden, opplyst om at han ikke har inngått noen avtale om utbygging.

NVEs vurdering

NVE fører en streng praksis når det gjelder å gi samtykke til ekspropriasjon ved bygging av små kraftverk. Begrunnelsen for dette ligger i kravet om interesseovervekt, og det vil da være samfunnsmessig nytte som legges til grunn. Den private interessen tillegges liten vekt, og det vil derfor være mulig å få et avvikende resultat i avveining av konsekvenser etter vannressursloven og oreigningsloven i og med at det i saker etter vannressursloven også blir vurdert hvilken fordel utbyggingen vil ha for private interesser.

For små kraftverk vil nytteverdien i de fleste tilfelle ikke være så stor at det gir grunnlag for at NVE gir samtykke til ekspropriasjon i stort omfang. Selv om det fra politisk hold er en uttalt målsetting å styrke satsingen på bygging av små kraftverk innenfor miljømessig akseptable rammer, og som et ledd i å styrke lokal næringsutvikling, er NVE av den oppfatning at dette må forstås dit hen at det gjelder at de rettigheter som grunneiere allerede besitter eller oppnår råderett over gjennom avtale. Etter vårt syn er det ikke intensjonen at en i stort omfang skal kunne ekspropriere seg frem til å utnytte andres rettigheter som disse kanskje selv ønsker å utnytte på et senere tidspunkt eller som de av andre årsaker ikke ønsker skal eksproprieres.

Søker mangler avtale med grunneiere som besitter ca. 18 % av fallrettighetene på utbyggingsstrekningen. I denne sammenheng er dette etter NVEs vurdering en stor andel av fallet. I tillegg kommer manglende rettigheter til adkomst og etablering av nødvendige installasjoner på de samme eiendommene.

For å kunne gi tillatelse til ekspropriasjon må tiltaket utvilsomt være til større samfunnsmessig nytte enn skade, jf. oreigningsloven, §2, siste ledd. Vi kan ikke se at dette kravet er oppfylt i dette tilfellet.

NVEs konklusjon

NVE gir ikke samtykke til ekspropriasjon av fallrettigheter og andre nødvendige rettigheter for gjennomføring av tiltaket da kravet om at ekspropriasjon tvilløst er til mer nytte enn skade etter vår oppfatning ikke er oppfullt.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden (alternativ 2) og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	591
Alminnelig lavvannføring	l/s	38
5-persentil sommer	l/s	120
5-persentil vinter	l/s	34
Største slukeevne	m ³ /s	1,42
Største slukeevne i % av middelvannføring	%	240
Minste slukeevne	l/s	142

Tiltakshaver har i opprinnelig søknad foreslått å slippe minstevannføring som tilsvarer 5-persentilene for sommer og vinter, hhv. 39 og 22 l/s. Etter revidert plan, er det fra søkers side ikke gitt nye opplysninger om planlagt slipp av minstevannføring. Det foreligger nye tall for lavvannsverdiene som avviker en del fra tilsvarende tall i opprinnelig søknad. NVE har vurder disse og funnet at de nye verdiene gir det beste utgangspunktet for vurdering av vannslipp.

Det er i høringsrunden ikke gitt konkrete innspill på størrelsen på minstevannføring.

NVE mener det er viktig å opprettholde noe vannføring i elva. Ifølge opprinnelig søknad vil det være overløp over inntaksdammen i snitt 1 måned, hovedsakelig i perioden mai-juli. I snitt vil kraftverket måtte stoppes ca. halve året pga. at tilsiget er mindre enn minste slukeevne. Vannføringen i elva vil da være som før utbygging. Det foreligger ikke oppdaterte beregninger.

Minstevannføringen settes delvis av hensyn til organismer i og langs elva, og delvis av hensyn til landskap og friluftsliv, og på dette grunnlag bør minstevannføringen følge de naturlige variasjonene, slik at vannføringen er større om sommeren enn om vinteren.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 120 l/s i tiden 1.6 til 30.9 og 35 l/s resten av året. I forhold til søknaden vil dette gi en redusert produksjon på 1,5 GWh/år, basert på oppgitt energiekvivalent. Samlet produksjon vil da bli på 8 GWh/år. Etter vårt syn er ikke denne reduksjonen avgjørende for økonomien i prosjektet.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet skal hele tilsiget slippes forbi.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt og i takt med tilsiget. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun

være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Vi viser til våre merknader foran under avsnittet forholdet til energiloven. NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart, jf. våre merknader foran under avsnittet "Forholdet til energiloven".

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak (kote)	336 moh
Kraftstasjon (kote)	32,5 moh
Valg av alternativ	2
Største slukeevne	1,42 m ³ /s
Minste slukeevne	142 l/s
Installert effekt	3,7 MW
Antall turbiner/turbintype	1 pelton
Vannvei	Helt nedgravd
Vei	Anleggsveien opp til inntaket skal være midlertidig og tilbakeføres til naturlig del av terrenget etter avsluttet anleggsperiode.
Reindrift	Anleggsarbeidet, vedlikehold og tilsyn skal skje i nær dialog med reinbeitedistriktet.

Mindre endringer kan godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Dette inkluderer også installert effekt og slukeevne. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta elsertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Narvik og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Detaljplanen skal utformes i nært samråd med reinbeitedistriktet. NVE skal ved godkjenning av detaljplanen sikre at reinbeitedistriktet involveres. I detaljplanen skal det legges vekt på avbøtende tiltak og tilpasning av kraftverket slik at reinen kan bevege seg uhindret av det nye inngrepet. Vei til inntaksdam skal tilbakeføres til opprinnelig tilstand uten unødig opphold. Sikring av inntaksdam skal gjøres i samråd reinbeitedistriktet. Utbygger skal legge stor vekt på å unngå støy og forstyrrelser for rein i anleggsperioden. Utbygger skal ha løpende kontakt med reinbeitedistriktet under anleggsperioden. Tilsyn med inntaket skal skje i samråd med reinbeitedistriktet.

Rørgata skal graves ned på hele strekningen dersom NVE ikke godkjenner annet av miljømessige hensyn.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Merknadene fra fylkeskommunen og Sametinget kommer inn under dette vilkåret. NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen og Sametinget for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsendelse av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jf. kulturminneloven § 8 (jf. vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Andre merknader

Det ligger ett privat og ett kommunalt vannverk på berørt elvestrekning i Nomedalselva. NVE forutsetter at det foreligger avtale mellom utbygger og berørte parter som sikrer drikkevannskildene, og at utbygger ellers innehar alle nødvendige rettigheter for utbyggingen.

Avkjøring fra E6 må avklares med Statens vegvesen gjennom egen søknad om dette.

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Det er søkt etter forurensningsloven om tillatelse til å gjennomføre tiltaket. Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder DN/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyten av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

